

Un estudi alerta de la desaparició dels aiguamolls abans de finals de segle

Eurecat Amposta participa en un projecte sobre el canvi climàtic que incideix en la protecció de les zones humides

La llacuna de l'Encanyissada, al delta de l'Ebre, un dels espais fràgils i llar d'una gran quantitat d'aus. FOTO: JOAN REVILLAS

Context Què és el centre Eurecat?

Eurecat és una de les organitzacions de recerca aplicada i transferència tecnològica més importants del sud d'Europa. Aplega l'experiència de més de 800 professionals que generen un volum d'ingressos que supera els 69 milions d'euros anuals i dona servei a més de 3.200 empreses. R+D aplicat, serveis tecnològics, formació d'alta especialització, consultoria tecnològica i explotació de propietat industrial són alguns dels serveis que Eurecat ofereix tant per a grans com per a petites i mitjanes empreses de tots els sectors. Eurecat compta amb onze seus a Catalunya, situades a Barcelona, Canet de Mar, Cerdanyola del Vallès, Girona, Lleida, Manresa, Martorel·la, Reus, Tarragona, Amposta i Vila-seca, i amb presència a Màlaga, Madrid i Xile.

MARINA PALLÀS CATURLA
AMPOSTA

El centre tecnològic Eurecat Amposta ha pres part en un estudi sobre els efectes del canvi climàtic, principalment els vinculats a l'augment del nivell del mar, en els aiguamolls a les costes mediterrànies. Els resultats de la investigació, realitzada conjuntament amb universitats i institucions europees, alerten de la possible desaparició d'aquestes formacions al llarg del segle XXI, si no s'apliquen accions de mitigació davant el canvi climàtic. L'estudi proposa un seguit de mesures per mitigar els efectes, com la restauració d'hàbitats de manera activa o passiva o l'adopció de sistemes de bypass o transvasament de sediments.

L'estudi, realitzat en el marc del projecte europeu REST-COAST, coordinat pel Laboratori d'Enginyeria Marítima de la UPC, proposa un conjunt de mesures de mi-

tigació del canvi climàtic que podrien contribuir a establir les àrees d'aiguamolls.

«Els aiguamolls costaners són ecosistemes valuosos, amb una biodiversitat intrínseca important i que proporcionen serveis ecosistèmics destacats com la captura de carboni, la protecció costanera, la purificació de l'aigua, la producció d'aliments i la provisió d'hàbitat. Per això és important la seva conservació al Mediterrani», explica el director del Centre en Resiliència Climàtica, Carles Ibáñez.

Segons assenyala, «l'augment del nivell del mar provocat pel canvi climàtic suposa una gran amenaça per a la supervivència d'aquestes formacions», per la qual cosa en l'estudi realitzat s'han avaluat els riscos actuals i s'han identificat els principals factors que determinaran els canvis futurs.

D'acord amb l'estudi, en el millor dels casos contemplats, la

Estudi amb diferents universitats europees

Els resultats d'aquesta investigació, que ja es poden consultar, han sigut publicats a la revista 'Communications Earth & Environment de Nature', a l'article «La pèrdua a gran escala de les maresmes costaneres mediterrànies sota l'augment del nivell del mar per al 2100».

pèrdua seria del 8 per cent, mentre que en els escenaris de canvi climàtic més extrems i sense aplicar mesures, la desaparició seria pràcticament completa, amb una pèrdua del 92 per cent de l'extensió actual de maresmes.

Una de les principals solucions que presenta l'estudi per intentar mitigar els efectes del canvi climàtic sobre els aiguamolls és la migració d'aquests cap a territoris interiors. En totes les projeccions d'augment del nivell del mar, «aquestes pèrdues es podrien reduir a la meitat si es permetés la migració cap a l'interior, per exemple, mitjançant la restauració d'hàbitats de manera activa o passiva», comenta Carles Ibáñez.

El principal inconvenient, apunta, és trobar espais a la costa mediterrània que es puguin destinar a aiguamolls, a causa de la sobrepoblació o la destinació d'espais a habitatge, conreu o indústria.

També, les previsions milloren quan l'aportació de sediments és més elevada, segons aquest estudi. «Històricament, la disponibilitat de sediments ha disminuït fortament en punts com l'Ebre, el Po i el Nil, a causa de la construcció de preses i dels impactes climàtics, augmentant l'aportació sedimentària fluvial milloraria la capacitat dels aiguamolls per mantenir-se», assenyala el director Ibáñez.

En alguns casos, s'estan adoptant sistemes de bypass de sediments com a alternativa.

Tot i això, aquesta recerca posa de manifest que la gestió costanera per si sola no serà suficient per salvar les maresmes costaneres mediterrànies: «també caldrà una mitigació climàtica global efectiva. Seran necessàries mesures valentes de mitigació climàtica i d'adaptació local», clou l'investigador de la Unitat de Solucions Climàtiques i Serveis d'Ecosistemes d'Eurecat Nuno Caiola.